СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 68. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 22 березня, 1934.

VOL. XLII. No. 68. Jersey City, N. J., Thursday, March 22, 1934. THREE CENTS

ПРЕЗИДЕНТ ВИМУСИВ ВІДЛОЖЕННЯ АВТОМОБІЛЬНОГО СТРАЙКУ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт умішався за порадою Джансона, головного адміністратора відбудови краю, в спір між фабрикантами автомобілів і робітниками та довів до відложення страйку, котрий мав початися в середу.

Представники фабрикантів і робітників згодилися відбувати ще дальші конференції при співучасти уряду.

ЗАЛІЗНИЦІ НЕ БУДУТЬ ЗАРАЗ УТИНАТИ ЗАПЛАТИ.

ВАШИНГТОН. — Залізничі заряди приняли пропозицію президента Рузвелта не стинати заплати залізничим робітникам на 15 процентів, як це вони хотіли, але продовжувати дальше до 30 червня теперішню 10-процентову знижку.

Юнії залізничих робітників домагаються підвишки заплати на 20 процентів з днем 1 липня.

УРЯД ПОЗИВАЄ В СУД ЗА НЕВИКОНУВАННЯ КОДЕКСУ.

ВАШИНГТОН. — Федеральний уряд пізвав у федеральнім окружнім суді у Вилмингтоні сталеве підприємство Віртон Стіл Ко. за невиконування постанов сталевого кодексу, наскільки вони відносяться до робітників.

Процес має вирішити питання, чи уряд має конституційне право встановляти такі кодекси й вимушувати їх виконання.

БОРОТЬБА ЗА ЗАКОН ВАҐНЕРА.

ВАШИНГТОН. — Перед сенатським комітетом для виховання й праці ставали свідки в справі проєкту закона Ваґнера.

Віте, профессор економії у Висканзінськім університеті, заявив, що проєкт Ваґнера не хоче дати Федерації Праці монополю, але можливість функціонувати. Він заявив далі, що боротьба власників за компанійну юнію прямує до обмеження права юнії предкладати петиції власникам.

Між свідками за проєкт була делеґація робітників сталевого підприємства Віртона, котре далося пізнати як завзятий противник свобідної організації робітників.

Представники 60 сталевих підприємств з 6 східних стейтів вислали до сенату петицію, в якій виступають проти закона Ваґнера, закидуючи йому прямування до затвердження робітничої диктатури. Підприємці кажуть, що законопроєкт Ваґнера опирається на старій теорії, яка на їх думку, вже давно закинена, що, мовляв, інтереси робітників і підприємців є собі протилежні.

ПРИБУВ ВІДПОРУЧНИК ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Кораблем „Авранія" прибув до Америки п. Омелян Грибівський, делеґат Організації Українських Націоналістів (ОУН). Делеґат побуде в Злучених Державах кілька місяців і обіде українські громади в ціли поінформування українського громадянства про положення в рідній краю і про націоналістично-визвольний рух.

Делеґат п. Грибівський відвідує отсе американських Українців вже другим наворотом. Перша його поїздка відбулася в 1931 році.

ЗА СЛІДСТВО НАД НАЦІСТИЧНОЮ ПРОПАҐАНДОЮ.

ВАШИНГТОН. — Палата послів заявилася 168 голосами проти 31 за розведення якнайскоршого слідства над німецькою націстичною пропаґандою в Америці.

Резолюцію за слідство вніс нюйорський конґресмен Дикстейн. На основі внеску встановляється для слідства спеціяльний слідчий комітет з 7 членів палати послів, який має розслідити розміри, характер і ціли націстичної пропаґанди в Злучених Державах та поширення пропаґанди, зверненої проти засад форми правління, ґарантованих американською конституцією.

Підчас дебати над внеском бесідники висказувалися гостро проти уряду Гітлера. Конґресмен Блентон з Тексасу заявився проти слідства, бо воно може затронути добрі відносини між американським і німецьким урядом. За резолюцію заявився між іншими конґресмен Гемилтон Фиш Молодший з Ню Йорку, котрий, говорив, що й комунізм і фашизм це для Америки чужі форми диктатури.

КРАМНИЦІ ВУЛВОРТА БОЙКОТУЮТЬ НІМЕЦЬКІ ТОВАРИ.

НЮ ЙОРК.—Заряд крамниць Вулворта заявляє публично, що ці крамниці не будуть більше продавати німецьких товарів через загальний спротив покупців проти цих товарів. Заряд каже, що він буде старатися на місце німецьких товарів продавати американські.

Ця заява викликала широке зацікавлення між іншим тому, що це підприємство має крамниці в Німеччині.

ДИТИНА БУЛА 4 ДНІ З НЕЖИВОЮ МАТІРЮ.

Сусіди Вилсонів, що мешкали під ч. 531 Іст Линколн Евеню в Мавнтт Вернон, Ню Йорк, завважали, що з мешкання ніхто не виходить, що під дверми мешкання накопичуються ґазети й молоко. Коли сусіди й поліція вдерлися до хати, застали там 3-літню дівчинку Вилсонів. Дівчина, видно виголоджена до краю, повела сусідів до другої кімнати, де на постелі лежало тіло її матери. Лікарі ствердили смерть від удару серця. Дитина сама ходила по мешканню 4 дні, не маючи що їсти. Її батько зачинув в автомобільнім випадку минулого вересня.

МУСОЛІНІ ХИТРУН.

Французи незадоволені з політики Мусолінія. Кажуть, що для заграниці він виголошує промови мирні, а для своєї публики цілком інші. Накидається на Малу Антанту і каже, що вона заграбала забагато чужих земель. А це дуже не на руку Франції, бо Мала Антанта це її підпора.

„НІМЕЦЬКИЙ НАРІД — НІМЕЦКА ПРАЦЯ".

(УП) В днях між 21. 4. і 3. 6. 1934 відбудеться в Берліні велика виставa під моттом: „Німецький нарід — німецька праця". На виставі буде коротко представлена історія Німеччини від найдавніших часів дотепер, дальше, будуть відділи расовий, соціольогічний та головно відділ будучности німецької нації. Друга частина буде присвячена німецькому господарству, а зокрема німецькому промислови. Вистава заповідається імпозантно, як огляд усього того, що осягнули Німці на протязі всієї своєї історії.

ПОВІСИЛИ ШПИГУНА.

Перед наглим судом у Торуні відбулася розправа проти емеритованого поручника Йосифа Гриф-Чайковського, обвинуваченого в шпигунстві в хосен сусідньої держави. У висліди розправи присуджено Гриф-Чайковського на кару смерти через повішення. Оборонець засудженого звернувся до президента з проханням помилувати його, але президент не скористав із права ласки і тому присуд виконано.

УБИВСТВО ЗЕМЛЕВЛАСНИКА.

В маєтку Заомалин, дрогичинського пов., на Поліссі, хтось украв біля 500 кґ. збіжа. Землевласник Василь Журко зі своїм 17-літним кревняком, теж Василем Журком, рішили вислідити злодіїв і в тій ціли вибралися до сусідного села Клеоники на розвідини. Там однак напали на них злодії й так їх побили, що старший Журко помер на місці, а молодшого в грізному стані відвезено до шпиталю.

ЕКСПЛЬОДУЮЧІ ЛИСТКИ.

Незвичайну прикмету мають лаврові листки. Коли тримати їх над вогнем чи сильним світлом, тоді з сильним тріскотом вони експльодують. Причиною цього є мабуть те, що в зовнішній верстві клітин збирається багато оливи, яка наслідком тепла нагло розширюється і розриває болону клітин. Подібне явище спостережено й у інших ростин.

ЧИСЛА СТУДЕНТІВ-ЧУЖИНЦІВ У НІМЕЦЬКИХ ШКОЛАХ НЕ ОБМЕЖЕНО.

(УП) У звязку з проголошенням приписів про допущення до студій у високих школах у Німеччині лише 15,000 студентів річно, поширилися були чутки, що це відноситься й до чужинців. З поінформованих кругів ми довідуємося, що цей закон не відноситься до чужинців. Чужинці можуть студіювати в Німеччині, скільки хочуть, по всяких школах в необмеженому числі. Зате Німців не приймуть більше, як 15,000. Зниження шкільних оплат для чужинців не намічається.

ПОПЛАТНИЙ ФАХ.

Еспанська преса повідомляє, що в Еспанії поруч фільмових артистів заробляють теж не зле деякі тореадори. Напр. за одну боротьбу з биком, що треває коло одної години, платять тореадорам від 8 до 10 тисяч долярів. Не зважаючи на крізу, боротьба з биками має в останніх часах велике поводження.

ДАЛЬШЕ ВИКЛЮЧАЮТЬ.

На приказ Москви виключено з компартії України трох визначних Українців комуністів: Річицького, Макаренка і Гришу. Річицький був довгі літа провідником відділу пропаґанди при Центральному Комітеті КПбУ. Після виключення з партії їх всіх трох арештовано.

ЦИГАНСЬКА РЕПУБЛИКА В СССР.

На конґресі совітських меншин обговорювали питання другої мови в меншостевих школах. Російська мова буде обовязковою в тих школах. Крім цього вирішено поселити Циганів в бувшій смоленській ґуберній і створити з 20 колективів циганську републику.

НАМАГАВСЯ ОТРУЇТИ ЦІЛУ РОДИНУ.

В Ченстохові два купці, Владислав Бистрий і Мечислав Возняк мали спільний дім. Спочатку жили вони в ідеальній згоді, але зчасом посварились і стали смертельними ворогами. Цими днями Бистрий зайшов незамітно до кухні Возняка і всипав до цукру в цукорничці аршеніку. Рано Вознякова посолодила собі, двом дітям і слузі цим цукром каву. По сніданку всі дістали сильної блювоти і шлункових корчів. Завізваний лікар ствердив сильне затроєння і казав відвезти їх до шпиталю. Підчас аналізи виявилося, що Бистрий всипав до цукру таку велику скількість аршенику, що нею могли отруїтися кільканадцять осіб. Бистрого арештували і посадили в тюрму.

АВТОМОБІЛЬНА ВИСТАВА В БЕРЛІНІ.

(УП) У половині березня відбудеться в Берліні велика автомобільна вистава, яку влаштовує німецька автомобільна індустрія. Вистава заповідається імпозантно вже хочби тому, що ввиставові галі, які досі вистарчали на виставу, показалися тепер замалі для неї, тож добудовують ще одну величезну галю. Зокрема звернуть при виставі увагу на селянство та на значіння мотора для сільського господарства.

ЛИПСЬКИЙ ЯРМАРОК У НОВІЙ НІМЕЧЧИНІ.

(УП) Дня 4. 3. 1934 відкриється в Липську великий весняний ярмарок, получений з технічною та будівельною виставою. Нова Німеччина хоче вказати світові, що вона годна створити в области техніки. Окреме місце займе вистава Сарської области, що ще досі знаходиться під французькою окупацією. В деяких областях буде заступлена й історія техніки. Для порівнання будуть виставлені старі й нові машини. Всім відвідувачам вистави, чи своїм чи чужим, дає німецька залізниця значну знижку. На час вистави передбачено також цілу низку конґресів та засідань ріжних технічних товариств.

„ПРИЗНАЧЕНОГО Й КОНЕМ НЕ ОБІДЕШ".

В селі Мікуліце коло Варшави родина Касперських не хотіла держати при собі батька і віддала його до захисту для старців. Старець, що має тепер 84 роки, перебув там 25 літ, а вміжчасі померла вся його рідня й діти. Цими днями помер наймолодший син Касперського, дуже богатий господар, по якому тепер бідний батько одідичив більше як 20,000 долярів майна. Незбагнута, як бачимо, буває часами доля.

ПОДВІЙНІ ЛЕГЕНІ КИТА.

Кит це один з найбільших ссавців, що жиє в морі. Під поверхнею води може вдержатися дуже довго й може перепливсти „під водою" багато кільометрів, не втягаючи в свої легені свіжого повітря. Ця прикмета кита зацікавила дуже вчених; вони зачали точніше приглядатися їхньому життю. Виявилося, що кит побіч легенів має ще осібні, запасні комори, виповнені повітрям. Коли вийде над поверхню води, виповняє легені, комори й ніс свіжим повітрям, і з таким припасом поринає в глибінь моря. Не дивно, що може довгий час перебути під водою.

ВОЗНИЙ ЗДЕФРАВДУВАВ 30 ТИСЯЧ ЗЛОТИХ.

Наслідком доносів цілої низки львівських фірм арештовано якогось Яна Пуровича, возного скарбового уряду, під замітом дефрадацій, яких доконав він на шкоду цих фірм. Пурович запропонував кільком фірмам, що він заплатить їм їхні податки і в тій ціли позабирав у деяких фірмах, навіть по кілька тисяч злотих. По одержанні грошей Пурович не заплатив податків, а коли ці фірми звернулися до скарбового уряду, виявилося, що Пурович усі гроші здефравдував. Загалом він здефравдував коло 30,000 злотих.

ВИКРИЛИ ВЕЛИКУ ШПІОНАЖУ В КОРИСТЬ СОВІТІВ

ПАРИЖ. — По кількамісячних допитах паризькій поліції вдалося дістати ближчі відомости про акцію шпіонської банди, на чолі якої стояли містер і місис Роберт Гордон Свіц, американські горожани. Згадані особи, бачучи, що нема для них ратунку, користають тепер з полекш французького права для тих, що признаються до вини, і видають владі співвинуватих.

З їх зізнань виходить, що їхня шпіонська міжнародня банда збирала ріжні військові тайни та продавала їх Совітам, а можливо що й Німеччині. Шпіони зібрали точний матеріял щодо французьких фабрик военних виробів, як теж розслідили найновіший военний газ, держаний у тайні. У звязку з тими зізнаннями поліція арештувала полковника Думолена, інжиніра Обрія, румунського хеміка Райха, румунську дентистку Ривку Давидовічі, яка посередничила між шпіонами, й інших.

Шпіони оперували теж на американськім ґрунті. Шпіонська банда істнує по всякій правдоподібности ще від 1920 року. Шпіони були добре зорганізовані. Жили по скромних готелях і вбиралися теж скромно, щоби не звертати на себе уваги. Сходилися дуже рідко. А як виїжджали до чужого краю, то їхали нібито осібно, а на ділі змовлялись і закуплювали всі місця у відділі залізничого ваґону, щоби не було між ними нікого чужого.

ДАЛІ ЗАГОСТРЮЮТЬ ЖИДІВСЬКИЙ БОЙКОТ.

БЕРЛІН. — Вправді Жидів не побивають і над ними фізично не знущаються, але нищать їх далі економічно. З ріжних місцевостей доносять, що там ведуться спеціяльні кампанії за те, щоб купувати товари тільки в німецьких склепах. Подекуди повибивали в жидівських склепах виставові вікна, а це тому, що там виставлено товари, які продаються тепер зприводу надходячого Великодня, як от чоколядові яйця, заяці і т. п. Кажуть наці, що це зневага християнства, коли Жиди спекулюють на Великодні. Знищено теж виставу жидівської фірми з убраннями, бо було оголошено, що продається одяг для тих дітей, що йдуть до першого причастя.

Бойкот жидівських склепів поширюється і Жидів усувають з відповідальних місць ріжних торговельних фірм, хоч уряд є проти такого поступовання. Це роблять місцеві провідники наців на власну руку.

І В ЮГОСЛАВІЇ АНТИСЕМІТИЗМ.

САРАЄВО (Югославія). — Досі ніхто не чув про те, щоби в Югославії виступав хто проти Жидів. Щойно тепер зачався протисемітський рух. А зачали його студенти. Вони то підняли галас підчас концерту, влаштованого жидівськими іміґрантами з Німеччини. Як жидівський хор виступив на сцену, студенти зачали кричати: Геть із комуністичними аґітаторами! І обкидали співаків гнилими яйцями, розкидуючи між публику протижидівські летючки. Арештовано 12 студентів.

КАРАЮТЬ ТИХ, ЩО НЕ ВИКОНУЮТЬ РОБОТИ.

МОСКВА. — Розпорядком влади установлено, що коли робітник з власної вини не вивязується зі своєї роботи як слід щодо скількости і якости, тоді йому вкорочується заплату, і то без обмеження. А як робітник особисто не завинив, то зменшується йому платню теж, але не більше як на одну третину.

ФРАНЦІЯ НА ВУЛЬКАНІ.

ПАРИЖ. — Доходження в справі заворушень з дня 6 лютого виказують, що як комуністи і інші ліві так і праві й монархісти є узброєні, мають тайні склади амуниції й готові до викликання горожанської війни в Франції. Часописи пишуть, що Франція зброїться, але нарід повинен знати, що та зброя готова піти на найстрашнішу війну між самими Французами. А найсумніше те, що про це все влада знає і не може, чи не має відваги тому протиділати.

ФРАНЦІЯ ФОРТИФІКУЄ КОРСИКУ.

ПАРИЖ. — Остров Корсика, положений на Середземнім морі, всього 165 миль від Риму, стане незабаром одною великою французькою твердинею. Його фортифікують, а крім того будують величезне летунське поле, бо Франція хоче на острові сконцентрувати свою летунську силу. Річ ясна, що на те все дивиться дуже кривим оком Італія з Мусолінієм, бо це все звернене в першу чергу проти неї.

ПОМЕРЛА ГОЛЯНДСЬКА ВДОВА-КОРОЛЕВА.

ГАҐА (Голяндія). — Померла в 76 році життя королева-вдова Емма, популярна головно з того боку, що змагала до поліпшення мешкальних домів бідних людей.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. -- Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Акдреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ЩО ЙДЕ БОРОТЬБА?

У великих дневниках появилися величезні оголошення, що займають цілу сторону, так званої „краевої автомобільної торговельної палати", що є напів урядовим тілом, установленим на основі автомобільного кодексу. В цьому оголошенню автомобільні підприємства викладають спірне питання, про яке мова в теперішній боротьбі в автомобільному промислі. Рівночасно в ґазетах подають новинки про заяву сталевих баронів, у котрій вони покликуються на заяву автомобільних фабрикантів як на доказ, що їх справа зовсім анальоґічна зі справою автомобільного промислу. Отже справа має ширше значіння.

У своїй заяві автомобільні підприємці кажуть, що в автомобільнім промислі прийшло до боротьби через те, що Американська Федерація Праці хоче заставляти робітників приступати до цеї юнії. Вони називають Американську Федерацію Праці зовнішньою юнією, себто зовнішнім тілом, орґанізацією, якої робітники автомобільних фабрик не хочуть знати. Цілю кампанії Федерації Праці є заставити робітників піддержувати урядовців Федерації Праці, котрих автомобільні фабриканти називають платними професійними лідерами. Це говорять ті самі автомобільні підприємці, котрі, як недавно виказано цифрами в конгресі, побирають за свою роботу професійно в десятеро більше, ніж лідери з Федерації Праці. Колиб дати волю цим платним професійним робітничим лідерам, тоді, кажуть автомобільні підприємці, автомобільний промисл попаде під необмежений диктат цих лідерів.

У своїй відповіді Американська Федерація Праці каже, що в теперішній боротьбі йде не за диктатуру в промислі: хочби навіть Федерація Праці добула все, чого вона хоче, то й тоді годі говорити про її диктатуру над промислом. Федерація Праці не хоче диктувати промислови, а хоче, щоб фабриканти авт перестали застрашувати робітників приставати тільки до компанійних юній. Федерація Праці хоче, щоб самі робітники вільними, себто невимушеними, голосами сказали, чи вони хочуть належати до юнії, яку їм дораджують автомобільні підприємці, чи до юнії, звязаної з Американською Федерацією Праці, чи не хочуть зовсім належати до ніякої юнії.

Федерація закидує фабрикантам закривання справжнього спірного питання за заслоною перекручувань. Фабриканти називають компанійну юнію незалежною юнією. Американськя Федерація Праці звертає увагу, що компанійна юнія є незалежна від робітників, а залежна від підприємців; а робітнича юнія, коли має служити обороною робітників, повинна бути залежна від робітників, а незалежна від підприємців.

ЗА НАЦІОНАЛЬНУ ДУШУ ЛЕМКІВЩИНИ

(Допис до „Свободи" з Галичини).

I.

Гірко, дуже гірко жиється нашому народови, котрого вороги кинули під свої ноги та поділили його землю, як самі захотіли!

Таке зроблено і з нашим народом, і з нашою землею. Поділено її на чотири части, поміж чотири держави, але і в границях цих держав — поділили її наші побідники також ще так, як самі захотіли. Большевики будуючи ту мальовану **„радянську Україну"**, полишили на боці, під безпосереднім впливом російщини, без ніяких, навіть „мальованих" прав — більше як пять міліонів Українців, Чехи лишили цілий східний кінчик Мадярщини на поталу Румунам, а двіста тисяч Лемків і Сотаків*) на поталу Словакам! І вийшла траґічно-кумедна справа: такий народець як Словаки, що й сам не числить цілих два міліони та гірко бореться з Чехами за автономію — той самий народець старається всіма силами пословачити тих нещасних двіста тисяч Українців!

А рівнобіжно з Лемками і Сотаками на полудневім стоці Карпат—жиють на північнім їх стоці, в „благословенній" Польщі — двіста до двіста пятьдесять тисяч наших галицьких Лемків. Твердий це і завзятий народець, котрий лише в містах та місточках дався спольонізувати, але на селах, зокрема в горах, тримається кріпко свого. Мова його посвоячена трохи зі словацькою і його народна пісня, своїми напівами — також, і тому то на Закарпаттю він так легко при допомозі словацької пісні дається словачити. Та мова однак відбивається сильно від польської і лише наголосом на передостаннім складі подібна до польської.

Але чиж то мало є мов на світі, що також мають наголос на передостаннім складі, а всетаки так далеко стоять від польської мови як Ню Йорк від Москви! Та всеж таки — опираючись вже ось на тій подібности, звісні ґазетні бандити з краківського „Курерка" стали виводити, що лемківська мова — це лише діялект польської мови, хоч рівночасно і так арґументували, що Лемки — це властиво Волохи, що колись завандрували у західні сторони Карпат.

*) Сотоки — мешканці шариської округи на Закарпатті.

Остаточно — помисл, що Лемки — це Поляки, — взяв у тих бандитів верх, а знайшли вони поміч у тих мудреців і хитрунів з Варшави, котрі хотіли би за всяку ціну й етноґрафічно станути кріпко у західних Карпатах, та спольонізувати ту українську землю, котрої людність так кріпко держиться свого і котра таким прикрим клином відбивається на етноґрафічній мапі полудневої Польщі.

Бажання тих польонізаторів зійшлися дивним дивом з бажаннями москвофілів-„інтеліґентів", котрі запустили дуже сильне коріння у лемківський ґрунт. Інтересним було би розслідити, як то сталося, і які причини допровадили до цього.

Відповідно до моєї власної і оріґінальнов теорії почин москвофільства серед Лемків сягає **1849** року, коли то через Лемківщину переходила в напрямі полудневім через карпатські провали — блестяча московська армія царя Миколи 1-го, котрий її вислав на поміч Австріякам проти збунтованих Мадярів. Тоді то до мадярських повстанців прилучився і польський повстанчий леґіон під проводом польських, в повстанню проти Росії **1831** року — побитих ґенералів. Микола побоювався, щоби Мадяри на випадок побіди не помогли Полякам до нового повстання і тому післав Австрії воєнну поміч, котра розгромила і Мадярів і Поляків.

Досить того — що Лемки бачили в 1849. р. ту блестячу армію Миколи, чули мову і команду, посвоячену з українською, бачили також грімкий, церковний православний обряд — щож отже дивного, що вони, заледви увільнені зпід тяжкого польського панщизняного ярма — набрали симпатії до Росії, до тих „русских", царських, православних воїнів, про котрих знали, що вони заледви перед 18 роками розбили впух також тоді блескучу польську армію, виекзецировану російським великим князем, котрий лиш через брак власної волі не зістав царем.

І те переконання про велич царської, православної Росії лишилося в лемківськім племени на цілі десятиліття — піддержуване ще і духовною їх інтелігенцією, котра там, на заході, відбита від головного українського пня і зі всіх сторін заливана польонізаційними филями — бачила в Росії і в православію цілу надію для свого народу, що говорить „ґваром", що зі всіх українських ідіомів властиво найдальше стоїть від московської мови.

Лемківське духовенство творило завжди специяльну, в собі замкнену касту, сильно повязану з собою родинними вузлами.

Навіть коли була ще лиш одна гр.-кат. семинарія, у Львові — питомці Лемки творили осібну, замкнену в собі ґрупу, називану іншими Українцями-семинаристами — цілком недипльоматично **„каштанами"**. В цей спосіб замісць їх до себе притягнути, вони тих упертих Лемків, що тоді були в семинарії, ще більше відтручували від себе. Ще кріпшим стало положення Лемків-питомців, коли отворено гр.-кат. духовну семинарію в Перемишлі, бо там там вони і пропорціонально стали сильніші.

Певна річ, що гр.-кат. консисторія в Перемишлі могла відносини між духовенством на Лемківщині змінити на краще. Однакож епископ Чехович попирав там своїх свояків москвофілів і так немало причинився до того, що московщина заняла там домінуюче становище.

І ще одну обставину треба тут згадати:

До 1867 р., то є до так званої угоди поміж австрійською династією і Мадярами — дуже багато кандидатів духовного стану з Лемківщини їздили на студії до **гр.-кат. семинарії в Прашеві.** Там вони вже цілком відбились від щиро національного руху в Галичині. Ще донедавна жили на Лемківщині (і в Талєргофі сиділи) священики пряшівського хову, а може й досі знайдеться там ще який недобиток того роду.

Теперішний перемиський гр.-кат. епископ Й. Коциловський занедбав Лемківщину, бо не повів боротьби з кацапським православєм і держався мильної тактики пок. еп. Чеховича: **не показуватися взагалі на Лемківщині.** Доперва цеї зими змінив ту тактику і влаштував параду в Сяноці, але це вже було **запізно.**

Москвофіли знайшли сильне попертя у Варшаві у тамошніх прихильників **„реґіональної"** політики — та побідили. Варшава вимусила на Римови відірвання **девятьох деканатів** зпід юрисдикції кир Йосафата і віддання їх під безпосередню управу Риму — то є властиво папського нунція в Варшаві, Мармаджія, котрий своїм заступником на Лемківщині зробив „старорусіна", військового польського декана, о. Нагорянського.

Юрій Горовенко.

(Кінець буде).

ТРАҐЕДІЯ ПІД КРУТАМИ

Шіснацять літ минуло, як з півночі сунула на Київ червона орда під проводом кровожадного червоного бандита, ґен. Муравйова, щоби зруйнувати й підбити відроджену українську державу, яка щойно була в пеленках. І не був це перший наїзд варварського, московського кодла. Україна в свому історичному минулому добре памятає ці московські навали й ще до сьогодні не може очунятися від них та заняти місце на сході Европи, яке займала українська держава перших історичних віків. Бо всі ці наїзди відзначалися азійською жорстокістю й нічим не уступали наїздам монгольських орд. З садистичною насолодою винищувано все населення України, від немовляток до старих бабусь, щоби не розводилось вільне українське племя. Міста й села були зрабовані, спльондровані й знищені, що часами й камінь на камені не залишився (Батурин 1708 р.).

Видавалось, що може вже в двацятому століттю, коли на місце царської Росії прийшов до влади „русский пролєтаріят", не повторяться ці набіги Москвинів на Україну. Та це тільки так видавалось тим, які були засліплені інтернаціональним братерством, пацифізмом і які свято вірили в соціялістичні ідеали. Та не сповнились побожні мрії наших соціялістів і на початку 1918 року на Україну покотилась нова московська орда, вже не під проводом князів, чи царів, але під проводом „народніх русских комісарів". Аж тоді доперва схаменулась Центральна Рада й видала розпучливий поклик до всіх, в кого ще жевріла іскорка любови до рідного краю, стануги зі зброєю в руках на захист українських кордонів.

Київ у цей час роївся від тисячів українських старшин та вояків, та мало було таких що ставали на захист границь української держави.

Здавалось, що завмер козацький дух героїзму й посвяти в українськім народі. Здавалось, що не стало вже славних лицарів-героїв, котрі в минувшині України все були готові віддати своє життя на жертівнику Батьківщини. Здавалось...

Та ні! Честь Української Нації ратує молодь: українські студенти й ученики. Ці „безумні, дурні діти" добровільно голосяться захищати Україну. Неузброєні як слід, неумундуровані, але з горячою любовю до Батьківщини вирушають бадьоро й з піснею на устах проти переважаючої червоної банди. Що за іронія?... В Києві безжурно гуляють тисячі досвідчених старшин та вояків, а на оборону українських кордонів іде студентська молодь. 15 та 16-літні діти. Пігмеи... На стациї Крути дня 30. січня стрінулись 300 студентів та 6,000 червоних. Почався нерівний та завзятий бій. І знов одна знаменна подія, яка характеризує тодішні відносини. Коли засурмили в трубку до наступу, то старі, досвідчені старшини враз з броневиком, амуніцією й харчами ганебно втекли з поля бою, полишивши молодь на поталу долі. Та проте бій тревав до пізного вечера. Геройські діти відбивали наступ за наступом. Шаліла кацапська салдатня, але молодь не здавалась. Проріділися вже ряди молодих героїв. Не стало теж куль. Із 300 студентів осталось кілька десятків. Самі комуністи подивляли тих дітей і хотіли перетягнути їх на свою сторону і дарувати їм життя.

Та не лакомились вони на ласку ворога, бо розуміли, що краще згинути ніж жити в неволі. Й у відповідь на большевицькі пропозиції залунало „Ще не вмерла Україна".

Затарахкотів кацапський скоростріл...

Валився в сніг цвіт Української Нації, кощений ворожими кулями. Так поклали свої буйні голови молоді студенти-січовики на крутянських полях. Кріваво сходило сонце наступного ранку. Разом лежали вони на политім власною кровю снігу. Тихо й непорушно лежали окровавлені трупи молодих героїв, що без скарги віддали життя для Батьківщини.

„Спіть, хлопці, спіть...
Про долю-волю сніть,
Про долю-волю Вітчини.
Чи можуть бути кращі сни?"

Чи можна представити собі щосі більш геройчного, більш надлюдського, як подиву гідна посвята цих молодих студентів, що в часах загальної зневіри й анархії одинокі йдуть захищати кордони України щоби своєю кровю потягнути й загріти занархізовані маси до боротьби за Україну. Память про ці геройські дні не піде в забуття, а кров, пролята під Крутами, буде кликати й заохочувати молоде покоління українського народу до посвяти й готовости кожної хвилі, коли зайде потреба, віддати своє життя для Батьківщини так, як вони це зробили. В цім власне лежить значіння бою під Крутами.

Добре зрозуміли це Українці в Европі й що року величаво святкують цю дорогу для всіх річницю. Американські Українці не остануться і тут позаду. І тут є молодь, яка не може забути за тих героїв. Українська Студентська Громада в Ню Йорку саме готується до такого величавого Свята Пошани Памяти Героїв зпід Крут. І певна, що молодь інших міст теж памятатиме про це геройство.

Ал.

ДО ВАС, БРАТТЯ ЛЕМКИ, В АМЕРИЦІ.

Ми віримо у велику жертвенність нашої лемківської еміґрації за морем на цілі Рідного Краю і маємо на те докази.

Нам свіжі у памяти ті часи, коли по світовій війні заможніший брат за океаном ратував знищеного війною брата в Ріднім Краю. За гроші лемківської еміґрації побудовано багато церков і шкіл на Лемківщині. Ми все те знаємо і високо цінимо нашу заслужену лемківську еміґрацію.

Віримо також, що Ваша, рідні Брати, память про Рідний Край, про ті села поміж горами, про ті хати, в котрих Ви зросли й мусіли покидати, врешті про бідного брата, що простягає до Вас за море руку з проханням: „Дайте нам світло!" — не загине.

І ось „Наш Лемко" несе те світло і правду в гірські лемківські села. Та щоби він міг як слід сповнити своє завдання, його матеріяльні сили заслабі. Тому просимо Вас, Браття за морем, **приєднуйте „Нашому Лемкови"** передплатників між тамошніми Лемками, переводіть колекту між нашими людьми та по змозі присилайте хочби найдрібніші датки на **Пресовий Фонд „Нашого Лемка"**. Просить Вас цього ціла Лемківщина, для якої добра Ви вже стільки серця й жертвенности виказали.

Ласкаві датки слати на адресу:

Nasz Lemko, Lwow, Ruska 18.

Адвокат: Що? Мені вдалося в суді доказати, що ви непочитальні, вас увільнили від вини та кари, а ви тепер не хочете заплатити мені за оборону?

— Так, пане меценасе, одначе ви не доказали, що я аж такий непочитальний, щоби заплатити такий великий рахунок!

ВІДПОКУТУВАВ

(Оповідання з козацьких часів).

(1)

Запорожці знов загадали вигребтися на волость, себто вдертися в ту область козацької України, котра була під Польщею. Звичайно цілю такого походу бувало протріпати трохи панків, що забагато позволяли собі, вкорочуючи козацькі вольности, себто права козацького стану і переборщували, визискуючи робучу силу і працю некозацького і нешляхоцького населення.

Коли Запорожці загадували який похід проти Москаля чи проти Польщі, то вони все силкувалися обезпечити собі на той час невтральність ріжних татарських племен і улусів, що межували з Запорожем. Так було й тоді, коли заносилося на похід Острянина.

Запорожець Данило Запривода поїхав аж до Трехтимирова по правім боці Дніпра, просто Переяслава по тім боці. Обі місцевости віддалені від себе лиш на ширину Дніпра. Запривода поїхав туди на те, щоби побалакати з козаками під Польщею і виміркувати, чи наскок Запорожців міг би мати успіх.

З Трехтимирова Запривода вертався просто на Запороже. Він поїхав на Умань і далі на Хащевате над рікою Богом. Там він прибрався на той бік Бога і заїхав до Балти.

Цілю мандрівки Запорожця була невеличка орда Ногайців, що кочувала нижче Балти між Дністром і Богом. Беєм орди був прихильник запорозько-татарських спілок в походах... будьяких, коби тільки ті походи давали добичу. Такі спілки бували й у походах на інші татарські орди. Через ті спілки бувало, що той бей, хоч йому ненаручно було пристати до якого походу Запорожців, в силі сего походу лишався невтральний. Щоби таку невтральність обезпечити собі, Запривода їхав до нього.

До Балти Запорожець їхав без провідника, бо сі сторони знав дуже добре. Від Балти вже був потрібний пластун, такий, що знав не тільки шляхи. Тут треба було також знати людей, бо хоч, хто мав татарську чи турецьку грамоту, що заступала пашпорт, то сей пашпорт не поміг йому там, де люди не вміли читати, або не хотіли вміти.

В Балті жив мисливий Макар Дарчан, котрий знав кожду пядь землі між Дністром і Богом аж до моря. Він дуже радо згодився бути Заприводі провідником. Де саме тоді була орда бея, до котрого Запорожець вибрався, і Дарчан ще не знав. Зате знав, що вона „на кінци язика", і йому не тяжко було допитатись до неї. З Дарчана Запорожець мав ту користь, що в тих сторонах всі знали його. Знали, що не веде до них ворога.

— Ви в дуже добрий час надїхали до Балти—промовив Дарчан, коли оба вже мали за собою вузьке і предовге Криве озеро. — Перший нічліг будемо мати в Торешті. Се оселя Молдован. Знаю там всіх, всі знають вас.

— Я гадаю, що час тут ні причім, — замітив Запривода. —В добрий чи недобрий час я приїхав сюди... або хоч би я цілком не приїхав, то се Торешті, як стоїть, так стояло ще заки я вибрався в сі сторои.

— Ви перебили, тож я не докінчив, — сказав провідник, сміючися. — Не в тім добрий час, що маємо по дорозі Торешті. Добре те, що нині там празник. В празник там божевільно пють... що хто волить: горівку, або молдавське вино. Не лиш самі пють. Як в празник приблудить хто чужий, то і його не мине доба сну під столом. Там такий звичай, що як в празник попються, то кождий спить там, де впаде.

— Невелику охоту маю впитися так. Як нам справді грозить така небезпека, то я волів би оминути сю веселу оселю і переночувати в степу.

— Я не викручуюся від степового нічлігу, бо я в степу виховався і з того степу жию. Та, ніде правди діти, в хаті нічліг буває ліпший, як на голій земли під зорячим небом... або й на дощи. Як можна в хаті, то нащо пхатися в степ?

— І я не ворог даху над головою. Як би не сей празник...

— Хіба, що спізнимося на його початок. Як там вже будуть пів-пяні, то з пізними гістьми ніхто не стане опікуватися. В празник збігаються там до двох, трох, що мають більші хати. Інші хати стоять цілу ніч порожні. Як до Торешті приїдемо тоді, коли вже всі пють і гулять, то влізем в першу-ліпшу хату і ляжемо.

Се, що казав Дарчан, була правда. Ще далеко було до вечора, коли оба козаки підїхали до першої хатчини Торештів. Перед хатою крутилися курки і два малі хлопчики лиш в обчімханих долом сорочечках торгали за вуха велику собаку. Побачивши їздців, оба хлопчики втекли до хати. Собака грізно вишкірила зуби, та взявши хвіст під себе, також щезла в хаті. Дарчан став гукати. З хати ніхто не відповів.

— Не казав я? — промовив Дарчан. — В хаті нема нікого. Всі пішли до якогось сусіда і там запиваються. А може до коршми пішли. Бо й тут є щось неначе коршма.

— Лишимося в сій хаті? Першій з краю? — Спитав Запривода.

— Ся хата замала, — відповів провідник. — Родина велика. Як вернуться господар, господиня, їх старший син, що вже також запиваєтся, сестра господині, то для них з сими двома малими хлопцями і для нас обох замало буде місця. Поїдемо далі, до мого доброго знакомого, Ігуци Мікули.

— Я не хотів би їхати через село, щоби не попасти на яку хату, де пють. Побачивши нас, мочиморди можуть запросити, або й на силу втягнути до себе.

(Далі буде).

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ З ЛЕМКІВЩИНИ І ЗАКАРПАТТЯ НА МІШАНИЙ ХОР.

1. Широке коріння
2. В керти ружа преквітала
3. Малам я фраїра
4. Ой, верше мій, верше
5. Кей ня любиш та люби

Ціна усіх пятьох 35 центів.

Замовляти в адміністрації „Свободи":

"SVOBODA",
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

І В БОЛЬШЕВИКІВ ПЕРЕМІНЯЄТЬСЯ МОДА:

Пише московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", Волтер Дюренті, що большевицький уряд уже не дивиться кривим оком на людей, котрі носять білі ковнірці й гарне одіння. Від урядовця вже більше не домагаються, щоби він ходив як пролетар. Офіцирам в армії виразно забороняється ходити неголеними та без відповідного уніформу.

Чому перемінилася мода в Росії? Чи тому, що навіть там люди зрозуміли, що під пролетарською блюзкою чи ковніром не все криється пролетарське серце?

Чи може це тільки Росія пробує робити враження на заграничних гостей, що й у пролетарськім раю всі жиють по людяному?

Чи може це „білоручки" чуються так безпечні перед „чорними руками", що вже не потребують штучно чорнитися?

КОЛИ УКРАЇНСЬКИЙ МУЖИК ГОЛОДУЄ.

Пише Дюренті, що модні ресторани в Москві в навечеря вільного дня такі повні гостей, що місця треба замовляти наперед та що хвости ждуть на місця на коридорах ресторанів.

Гостьми цих ресторанів не чужинці. Це урядовці ріжних большевицьких установ, адміністраційних і економічних, які побирають місячні платні від 300 до 800 рублів.

Дюренті, большевицький симпатик, підкреслює забаву золотої большевицької верхівки як доказ, що в краю є добробут та що в Росії проминув страх війни.

Чи тепер дивно, що большевицькі симпатики не писали про голод на Україні?

НА ДВІ РУКИ.

По великих містах Америки відбуваються віча почтовців для протесту проти зниження робітничої заплати.

Урядовці підносять, що Вуйко Сем зніжує їм заплату саме в той час, коли він закликає приватних підприємців піднести заплату своїм робітникам.

Це почтовим урядовцям видається вершком дволичности. Одна газета помістила рисунок Вуйка Сема з двома правими руками: одною він пише на таблиці: „Піднесіть заплату!", другою пише: „Знижіть заплату почтовим робітникам!"

Та вершком дволичности це видає не є. Чи не перевищили його ті, що домагаються для себе підвищення заплати там, де вони вступають робітниками, а де вони вступають хлібодавцями, там вони стараються знижити заплату.

І ЗАКИД НЕМОРАЛЬНОСТИ ДВОСІЧНИЙ МЕЧ.

Минулої неділі Менінґ, епископ протестанської епископської церкви, виступав проти неморального духа в новій літературі та закликав своїх вірних вертатися до Святих Книг.

Тої самої неділі Джордж Тровбрідж, священик тої самої церкви, осуджував у своїй проповіди неморальність книг Старого Завіта.

„Ню Йорк Таймс" наводить з його проповіди осуд деяких псальмів, які треба би викинути зі Святого Письма. Проповідник осуджував моральний вплив повісти про Авраама й Ісаака.

Зі слів Тровбріджа виходилоб, що епископ Менінґ повинен би бути трохи обережніший у своїм осуді нової світської літератури.

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

СЛАВА УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗОВИ!

Батько Український Народний Союз, це символ віри в нашу українську правду, це гарантія нашого національного існування на вільній землі Вашингтона. Сороклітній ювилей У. Н. Союза поставив перед нами, членами і членицями, завдання приєднати Союзови бодай 5,000 нових членів, головно з молоді,

Добрий Батько придбав гарне майно для своїх дітей і кличе до них: Дорогі діти України! Продовжуйте мою працю. Горніться до своєї організації, в якій знайшли поміч і розраду в смутку і горю ваші батьки, бо вона й вам дасть помічну руку. Я теж навчу вас любити свою далеку, а таку близьку нашому серцю рідну неньку Україну. Поведу вас правильним шляхом до боротьби за волю України, бо вона в неволі, прибита на хресті, благає від вас, синів і доньок, допомоги. Щоби стануги проти ворогів, треба мати силу, а сила твориться тільки в організації.

Український Народний Союз, разом зі своїм органом „Свободою", створив з нас, мало грамотних і неграмотних, національну, здисциплиновану українську армію в Америці, яка обороняє нашу честь і стоїть на сторожі українських установ. Члени У. Союза пожертвували сотки тисяч долярів на ріжні краєві українські установи. Члени У. Н. Союза переняті любовю до свого народу. Вони звели довгі й завзяті бої з всілякими ворогами і яничарами, котрі вбивали українського визвольного духа в Америці.

У. Н. Союз дальше держиться національних заповітів наших піонірів і не допускає до себе нікого, хто ділає на шкоду визвольній нашій ідеї чи інтересови працюючих українських мас.

Шануючи оту велику працю У. Н. Союза, треба нам намятати за тих бідаків зпід сірих, соломяних стріх, що то, забуті світом, тому 40 чи 50 літ покидали нашу рідну землю і тут серед горя і терпінь поклали нам основи під нашу таку дорогу організацію, наш Український Народний Союз. Оті піонірн будували гарні дороги, добували з землі вугля для фабрик, виконували найстрашніші й найгірші роботи, але й памятала завжди за рідний край. І з любови до нього збудували У. Н. Союз.

Помянім на Союзових Святах і панахидах отих наших чесних піонірів. І пошануймо їх славне діло тим, що прибавимо нових членів, нової свіжої крови до ними започаткованого діла, до У. Н. Союза.

Ми щасливі, що дожили тої радісної хвилі, 40-літнього ювилею У. Н. Союза. Тішимося, що маємо чесний і розумний провід в нашій організації, що маємо такий орган як „Свобода", яка є честю для нашого народу тут і в краю. Тому всі разом, як одна велика й чесна родина, заспіваймо на тих Союзових Святах нашому У. Н. Союзови „Многая Літа" — принесім йому в дар — нових членів. Отсе буде дар для української справи, для того діла, що веде до нашого визволення, до здобуття своєї власної держави.

Г. Туркевич.

— Що скажете про вчорашню премієру в театрі?

— Я мав недобре місце. Нічого не бачив, нічого не чув і не розумів.

— То ви вийшли ліпше ніж я. Я мав добре місце, все чув, одначе нічого не розумів.

ПРОТОКОЛ

З річного засідання головного уряду Українського Народного Союза, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року в домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Гренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(3)

Звіт заступника головного предсідника У. Н. Союза, інж. В. Малевича.

Зараз по конвенції, в червні, покликано мене на збори відділу 82 в Ню Александрії. Секретар цього відділу, п. Теодор Шиляк, запросив також членів відділів ч. 32, 101 і 126 та запропонував перевести злуку всіх чотирох відділів. Я в своїй бесіді вияснив користи зі злуки. По довгій дискусії члени спротивилися злуці в один відділ, з тої причини, що теперішні відділи є розкинені по малих майнерських місцевостях і віддалені від себе по кільканацять миль. Поодиноким членам злученого відділу булоб невигідно приходити на мітинги.

Опісля вивязалася дискусія над справою відділу ч. 82. Стверджено, що книжки не були контрольовані довший час, і заходить правдоподібність неточностей у діловодстві. Я назначив двох членів з посторонніх відділів до сконтролювання книжок. Пізніше мені донесено, що відділ 82 вибрав собі нового секретаря.

У червні віднеслися до мене також члени відділу 300 з Джанстави з жаданням, щоби їм було позволено розлучитись на два відділи. Вони заявили, що мають трицять здекльорованих членів, котрі хочуть відлучитися від теперішнього відділу ч. 300, через безпереставну незгоду. Що в тім відділі були непорядки, свідчить факт, що в 1932 р. їздив там гол. предсідник п. Мурашко, також само в 1933 р. припоручено було мені там поїхати, щоб залагодити непорозуміння. Отже для „святого спокою" я думав, що накраще буде, коли вони розлучаться. Тому то на минулім надзвичайнім засіданню головного уряду я дав внесення, щоби перевести потрібне постанову.

Дня 27 серпня 1933 р. я скликав урядників околичних відділів до Мекізракс на наради в справі окружного лікаря. Були репрезентовані чотирнацять відділів. Залагоджено справу лікарів і дискутовано багато покомпенційних справ Союза.

Дня 28 січня 1934 р. прийшли до мене урядники відділу ч. 276 з Ембрідж з просьбою, щоби Союз уділив їм $3,000 позички на Народний Дім. Цей відділ має свій власний дім, котрий коштував $8,000. Довгу мають $1,800. З тої причини, що тепер реорганізують товариство в той спосіб, що молодіж матиме свою автономну установу, рішили віддати для молодіжи до її вжитку головну галю, а для старших — прибудувати кімнату на потреби клюбу. Тому хочуть сплатити теперішній довг, а решту грошей ужити на будову. Я прирік їх просьбу попертн, одначе звернув їм увагу, що справа тяжка з тої причини, що в Ембрідж існує ще другий Союзовий відділ. Тому я радив, щоби вони старалися злучити ці два відділи.

За ввесь покомпенційний час багато членів, а переважно секретарів, зверталось до мене з усякими запитами в справі діловодства. Якраз у вересні головний рекордовий секретар помістив у нашім органі статтю, котра вияснила незрозумілі справи.

Кілька членів звертались до мене з морґеджами з каси Союза. Я їм відповідав так, як воно в дійсности є, що відповідно до ухвали тепер ніяких морґеджів не уділюється. Також звертались до мене про запомогу. Тих я відсилав до їхніх відділових секретарів. Одначе деколи члени скаржаться, що секретар одних членів фаворитує, а про інших не дбає. Власне в такій справі віднісся до мене гол. радний С. Слободян.

Також мав я кілька листів з усякими скаргами. Один лист був аж з Шікаґо. Кожному я відписав та порадив, як уважав за відповідне. Шікаґовському членови я припоручив звернутися до гол. урядника в його місцевости.

На тім кінчиться моє звідомлення яко головного урядника з моєї діяльности в пітсбурській окрузі.

Щодо моєї діяльности яко члена екзекутиви, то мій звіт є короткий. По надзвичайнім засіданню головного уряду екзекутива мала коротку нараду, на котрій постановлено, що всі маловажні справи будуть залагоджувані тими чотирма членами екзекутиви, які працюють постійно в головній канцелярії, без моєї присутности. Коли би малося рішати якусь справу більшої ваги, тоді я маю бути покликаний на наради. Засідань головного екзекутивного комітету відбулося правдоподібно сім. На жадання голови контрольної комісії я був покликаний на одно з цих засідань, котре відбулося 4. листопада 1933 р. Протокол з цього засідання був поміщений свого часу в „Свободі".

(Далі буде).

Крапулицак є абстинент. Оповідає, яка прикра пригода стрінула його:

— ...а потім він був настільки безсоромний, що відважився мене навіть образити...

— Що він тобі вчинив?

— Предложив мені, мені, відомому абстинентови, чарку коняку!

— А ти? Що ти зробив?

— Я проковтнув цю обиду.

ПРОСЬБА ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ МІСТА КЛІВЛЕНД, О.

КОМІТЕТ ЮВИЛЕЙНОГО СВЯТА Українського Народного Союза просить всі товариства, братства, парохії і інші українські установи, щоби не уряджували концертів, балів і інших забав

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 27-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1934 РОКУ

бо в цей день відбудеться

ЮВИЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

Українського Народного Союза, на котрий то концерт ми отсею дорогою запрошуємо всіх Українців з Клівленд, О., і околиці.

68

Комітет Ювилейного Свята УНС в Клівленд.

ПОЗІР! CHESTER, PA. ПОЗІР!

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ВІДДІЛИ: 237, 388, 156 і 352 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, що

ЗБОРИ

КОМІТЕТУ В СПРАВІ 40-ЛІТНОГО ЮВИЛЕЮ У. Н. С.

відбудуться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

В ГОДИНІ 3-ТІЙ ПОПОЛУДНИ, В УКР. НАР. ДОМІ, 4th & WARD STS.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:

Іван Михальцевич, предсідник. 68 Іван Пацановський, писар.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

УЛАШТОВУЄ XI-тий ВІДДІЛ О. Д. В. У.

КОНЦЕРТ **І ТЕАТРАЛЬНУ ВИСТАВУ**

СМИЧКОВОЇ ОРХЕСТРИ М. О. ГАЙВОРОНСЬКОГО **ТІТКА**

(комедія в трох актах, П. Гурського)

Початок в годині 6.30 ввечір. **Вступ 50 центів.**

Смичкова Орхестра під орудою М. О. Гайворонського і його молодих асистентів Ст. Марусевича і Ів. Геби. В концерті виступить також солісти скрипаки: Оля Голубович і Ст. Терпеливий; челіст: Мих. Вдовяк; піяністи: Юлія Геба і М. Штембер. — В програму концерту ввійдуть твори: Й. Баха (Андур Фортепяновий Концерт), Ф. Гендля (IV. Скрипкова Соната), Й. Гайдна (Українські танкові мельодії), М. Лисенка (Ноктурн-вальс і Баркароля) та інші твори чужих і наших композиторів.

В театральній виставі беруть участь пані: Осадчук, Жуковська, Гладун, Піцак; панове: Скоробогач (режісер), Новак, Гельнер, Подільський, Щигол, Петраш., 68,70

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КРОМПТОН, Р. АЙ.

Шевченкове Свято.

У неділю, дня 11. березня, кромптонська громада гідно відсвяткувала 120 роковини народження нашого славного батька Тараса Шевченка. Свято відкрив громадянин Василь Сподарик, а короткий начерк життя поета подав гром. Іван Шило.

Дальші точки програми свята виконувала виключно тут роджена молодіж.

Деклямували: Ольга Дутка „Зібралися вірні діти України Неньки"; Ольга Сподарик частину з поеми „Гайдамаки"; Катерина Шелест „Мені однаково"; Анна Москалик „Ой умер старий батько"; „Украйно" та „І день іде і ніч іде" віддеклямував Василь Федорович (малий); Степан Сподарик „До Основяненка"; Мілька Дутка „Страшно впасти у кайдани"; Марія Дячун „Тополя"; Катерина Шило „Катерина". Олена Кондрат віддеклямувала по англійськи „Тарас Шевченко"; Василь Сподарик (малий) „Як я маю журитися"; Анна Андрусів „На незабудь В. Л. Штернбергови"; Володимир Мокалик „Дет івнінг стар", Шевченка; Марія Лободяк „Розрита могила"; Андрій Сподарик „До мертвих, живих і не народжених"; Ольга Андрусів „Дівча любе чорнобриве"; Ольга Шелест „Вже лунає голос волі".

Дует-скрипка та бенжо виконали Анна Москалик та Ольга Шелест.

Мушу зазначити, що діти деклямували з почуттям і виразно висловлювались по українськи, так, що родичам, які сухали своїх діточок, серця наповнялись радістю. Одначе серця діточок, що деклямували, винесли смуток з цього великого свята. Їх діточі голівки не можуть похопити, чому не прийшли крім батьків і інші Українці на таке велике свято.

Іван Шило.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана, складаю сердечну подяку головному урядови У. Н. Союза за скоре виплачення мені посмертного в сумі $1,500 по моїм чоловіку Михайлі Горбатім, котрий помер 17. січня 1934 р. Також дякую щиро за поміч, котру я діставала підчас недуги мого чоловіка на удержання родини. Тому кличу тих всіх Українців, котрі ще не належать до нашої організації, щоби вступали негайно і вписували своїх діти, бо батько Союз помагає своїм членам у кождій біді. Також дякую місцевим урядникам за їх труд, і всім тим, що взяли участь у похороні мого чоловіка.

Олена Горбата, вдова, і діти: **Стефан, Іван, Петро, Розалія, Анна.**

— Ах, пане директор, я про вас уже стільки чув!

— Може бути, одначе нічого не можете мені доказати!

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ОРГ. ДЕРЖ. ВІДР. УКР., ВІДДІЛ 20,

уряджується

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в честь нашого найбільшого поета Т. ШЕВЧЕНКА

В СУБОТУ, ДНЯ 24-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

В ДОМІВЦІ ЦЕРКОВНІЙ, 303 HUDSON AVE. — ВСТУП 25 ц.

В програму входять: мішаний хор, деклямації, соля, дуети та повчаючий реферат.

Запрошуємо всіх громадян як місцевих так і позамісцевих прибути та зложити поклин Кобзареві України. 68-9

Комітет.

УВАГА! БЕРВІК, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. С.

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ,

1st & WARREN STREETS

КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ СОРОКЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗА.

ПРОГРАМА: 1) Star Spangled Banner, Гимн У. Н. С. — Хор в супроводі орхестри; Вступне слово — о. Ярослав Скроцький; Дітоці вправи до пісень: Гей там на горі Січ іде, Соколи, Соколи і Гей там дітвора укр. йде. 2) В 40 річницю У. Н. С. — Розалія Боберська і Софія Гелетій; Реферат — п. Дмитро Галичин; Сопран сольо в супроводі мандоліни, скрипки і гітари; Витай, Батьку і Не забувай, деклямації — Катерина Луців і Марія Луців; Далека Ти і Для України живем — Хор в супроводі орхестри. 3) В 40-літній Ювилей У. Н. С. — Стефка Боберська і діти; Дует в супроводі мандоліни, скрипки і гітари; Volunteer for Ukraine — Марія Мельник; Визанка пісень — Мандолінова Орхестра. 4) Шевченко з могили, деклямація — Анна Данило; Дует в супр. мандоліни, скрипки і гітари; Захід сонця — Катерина Лило; Визанка пісень: Коло гаю, Вечірняя дзвін, Прийди весно, Стоїть Явір, Журавлі, Ще не вмерла Україна — Хор в супроводі орхестри.

Свято зачнеться ПАНАХИДОЮ за померших членів У. Н. С. в годині 5-тій пополудни. В годині 6-тій ввечір КОНЦЕРТ. Комітет Ювилейний просить до ласкавої участи місцеві і дооколині Братства і Товариства, а також поодиноких Шановних Громадян. **Вступ на Вечеру і Концерт лише 50 центів. Діти 10 центів.** 68

УВАГА! ДІТРОЙТ, ГАМТРАМК, МІШ. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В СУБОТУ, ДНЯ 24-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

в годині 8-мій ввечір,

В ЦЕРКОВНІЙ САЛИ, ріг КЛИППЕРТ і ЕДВАРД УЛ.

Д-р ЛОНГИН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

б. посол австр. парляменту та б. член укр. правительства очевидець і учасник боротьби за волю України

ВИГОЛОСИТЬ ВИКЛАД НА ТЕМУ:

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЗРИВ 1917—1920 РР. ТА ПРИЧИНИ ЙОГО НЕВДАЧІ

Українці! Нова хуртовина надтягає! Слід нам учитись на помилках з минулого, як їх уникати, щоби вольну Україну збудувати. Послухайте від очевидця про Центр. Раду, Гетьманщину, Директорію, Галицьке Правительство — їх змагання і їх промахи. 68

НЕДУЖІ МУЖЧИНИ І ЖІНКИ

ВИЛІКОВУЮ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ

як шкірні висипки, кровні недомагання, нервові недуги, хронічні чиряки, шлунок, кишкові і відходові недуги, загальне ослаблення, неоркість (запалення нервів) і хронічний ревматизм, горло, легені, віддихові й інші недуги мужчин і жінок, або маєте які інші недомагання, на яких ви нерозумієтеся, удайтеся до д-ра Зінса з довірям.

Х-Рей екзамінація крови і хемічні спроби. Вприскування сировакки і щеплінки. Уміркований ціни. — Умови вдоволяючі вас.

ОГЛЯДИНИ І ПОРАДА ДАРОМ. — МИ ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

DR. ZINS 25 літ медичної практики

110 East 16 ST. N. Y.

(межи 4-тою Евеню і Ірвінг Плейс).

ГОДИНИ: Денно від 10. рано до 8. веч.; в неділі від 10. рано до 4. попо.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ:

Желятинові, з образками Воскресення (12 карток за 50 ц.)	5 ц.
Картки звичайні з цвітами, великодні (12 карток за 30 ц.)	3 ц.
Картки з укр. мережками й образками (12 карток за 50 ц.)	5 ц.
Картки в формі книжочки з віршом	15 ц.
Листовий папір з віршом	10 ц.

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК, ЯКІ ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРИТИ.

НОВА КУХНЯ вітамінова	$ .75
ДОМАШНЯ КУХНЯ, або як варити і печи	1.00
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ КУХАР	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КУХАРКА, практичні поради і пояснення в українській мові, як варити і печи на англійський спосіб	75

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за лютий 1934 року

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	277.38
2.	114.53
3.	47.91
4.	34.16
5.	59.89
6.	28.50
7.	147.93
8.	107.83
9.	85.78
10.	83.23
11.	14.14
12.	90.33
13.	19.96
18.	50.82
19.	1.58
20.	35.64
21.	15.39
22.	20.77
23.	6.08
24.	19.60
25.	7.85
26.	19.34
27.	16.52
28.	68.94
29.	99.57
30.	56.81
31.	25.70
32.	1.47
33.	39.77
35.	11.25
36.	53.17
37.	63.96
38.	48.65
39.	77.25
40.	13.34
41.	14.57
42.	35.98
43.	23.56
44.	66.60
45.	52.57
46.	24.22
47.	31.04
48.	21.79
50.	31.25
52.	23.00
53.	6.07
54.	17.20
55.	12.87
56.	15.67
57.	68.88
58.	17.58
59.	26.01
60.	19.78
61.	4.86
62.	31.13
63.	22.16
64.	52.98
65.	106.41
66.	76.91
67.	57.32
68.	7.60
69.	6.77
70.	115.65
72.	13.68
73.	68.03
74.	15.01
75.	6.64
76.	58.04
77.	31.93
78.	71.96
80.	11.04
81.	23.31
83.	42.78
84.	25.07
85.	50.50
86.	95.85
87.	29.90
89.	6.99
90.	152.86
91.	118.89
92.	7.27
93.	30.15
94.	50.68
96.	17.30
97.	11.65
98.	54.33
99.	61.53
100.	3.89
101.	15.87
102.	107.34
103.	14.05
104.	135.51
105.	68.69
106.	87.25
107.	8.64
108.	57.36
109.	57.18
111.	6.19
112.	87.26
113.	9.14
114.	17.72
116.	18.42
117.	40.31
118.	2.35
119.	8.32
120.	91.95
121.	13.07
122.	35.20
123.	69.25
124.	7.53
125.	9.69
126.	21.84
127.	62.12
129.	28.86
130.	63.13
131.	5.58
132.	40.29
133.	118.99
134.	63.55
135.	12.02
136.	77.28
137.	111.62
138.	14.22
139.	49.76
140.	16.58
141.	31.27
142.	73.67
145.	10.16
146.	37.49
147.	201.84
148.	3.35
149.	6.32
150.	11.89
151.	69.07
152.	66.26
153.	7.00
154.	42.69
155.	123.37
156.	66.85
160.	17.61
161.	14.03
162.	14.67
163.	36.74
164.	9.22
165.	23.15
167.	24.77
168.	96.42
169.	22.83
170.	98.10
171.	1.30
172.	24.14
175.	28.09
177.	40.92
178.	30.03
179.	46.67
181.	115.60
182.	83.96
183.	16.53
185.	76.14
186.	25.91
187.	21.93
188.	24.06
189.	18.96
190.	26.46
191.	19.33
192.	63.92
193.	98.50
194.	14.05
195.	26.74
196.	8.31
197.	11.56
198.	52.65
199.	3.72
200.	52.46
201.	15.86
204.	25.90
205.	17.28
206.	261.02
207.	33.21
208.	33.99
209.	68.49
210.	24.20
211.	109.37
212.	1.31
213.	124.22
214.	30.85
215.	20.37
216.	26.57
217.	69.57
218.	68.45
219.	43.25
220.	100.48
221.	161.71
223.	71.68
225.	25.78
226.	4.26
227.	5.00
229.	33.50
230.	33.31
231.	22.45
232.	8.76
233.	29.51
234.	72.20
235.	46.42
236.	48.26
238.	48.02
237.	84.71
239.	112.98
241.	38.74
242.	7.75
243.	33.16
245.	31.42
246.	42.26
247.	128.12
248.	35.51
251.	5.90
253.	29.97
254.	45.98
255.	9.80
256.	28.52
257.	25.99
259.	73.39
260.	10.54
261.	21.48
262.	7.94
263.	22.28
265.	23.74
266.	49.61
267.	24.45
268.	34.24
269.	7.66
270.	11.60
271.	43.29
273.	106.56
274.	76.64
275.	57.98
276.	69.68
277.	35.87
278.	27.77
280.	56.66
281.	5.94
282.	12.47
283.	75.31
284.	15.71
285.	2.32
286.	63.64
287.	7.54
288.	92.39
289.	6.92
290.	8.58
291.	13.46
292.	56.74
294.	17.95
295.	48.40
296.	47.89
298.	42.27
299.	17.41
300.	82.28
301.	20.76
303.	38.92
304.	39.85
305.	46.02
306.	27.28
308.	52.79
309.	10.37
310.	24.71
311.	6.48
312.	24.86
315.	12.04
316.	40.27
317.	43.60
318.	81.17
319.	38.01
320.	47.02
321.	27.13
322.	18.32
323.	16.27
324.	62.15
325.	8.36
326.	35.80
327.	21.36
328.	8.67
329.	1.53
330.	6.68
331.	33.99
332.	39.63
333.	2.94
334.	45.55
335.	16.93
336.	77.25
337.	13.24
338.	84.19
339.	48.08
341.	52.15
342.	144.06
344.	29.47
345.	38.93
347.	9.02
349.	25.70
350.	29.75
352.	38.94
355.	40.17
357.	21.61
358.	30.82
360.	1.62
361.	123.63
362.	17.36
363.	67.85
364.	142.05
365.	59.26
366.	103.13
368.	6.02
369.	4.65
370.	113.30
371.	50.78
372.	20.26
373.	21.47
374.	3.95
375.	23.60
376.	18.20
377.	3.51
379.	8.38
382.	26.40
383.	80.31
384.	44.27
385.	92.82
388.	67.48
396.	34.58
392.	9.27
400.	1.49
401.	12.71

З місячних вкладок старих родів обезп. $14,067.44

Відділ	Заплатив
1.	74.55
2.	85.76
3.	34.98
4.	36.31
5.	73.07
6.	2.29
7.	50.00
8.	80.79
9.	46.99
10.	85.27
11.	23.93
12.	9.57
13.	16.98
15.	8.54
16.	58.57
17.	19.10
18.	46.04
19.	9.51
20.	159.71
21.	92.19
22.	79.21
23.	47.14
24.	64.50
25.	124.05
26.	8.93
27.	37.17
28.	65.27
29.	39.68
30.	14.10
31.	90.07
32.	33.66
33.	52.85
35.	13.13
36.	28.07
37.	18.03
38.	198.61
39.	45.69
40.	2.19
41.	6.83
42.	108.86
43.	23.07
44.	69.75
45.	196.54
46.	4.09
47.	1.50
48.	12.17
49.	24.13
50.	62.86
51.	33.90
52.	14.71
53.	67.86
54.	5.12
55.	28.52
56.	169.35
57.	46.20
58.	111.96
59.	122.47
60.	5.37
61.	2.54
62.	68.73
63.	244.42
64.	21.54
65.	200.64
66.	14.12
67.	95.01
68.	27.20
69.	90.76
70.	128.69
72.	37.00
73.	6.84
74.	47.66
75.	98.39
76.	228.85
77.	25.62
78.	63.53
80.	35.51
81.	166.75
82.	67.41
83.	70.08
84.	4.95
85.	50.71
86.	115.61
87.	61.92
89.	6.65
90.	24.64
91.	191.41
92.	5.42
93.	13.42
94.	153.50
95.	47.39
96.	165.05
97.	110.10
98.	44.10
99.	93.81
100.	54.08
101.	42.23
102.	292.32
103.	94.56
104.	74.89
105.	81.94
106.	158.03
107.	2.65
108.	34.76
109.	205.39
110.	13.38
111.	40.23
112.	147.55
113.	60.16
114.	14.42
115.	30.42
116.	30.36
117.	43.90
118.	72.49
119.	18.19
120.	27.29
121.	86.32
122.	12.49
123.	29.20
124.	95.39
125.	19.28
126.	94.99
127.	106.36
130.	227.93
131.	8.25
132.	92.51
133.	58.47
134.	4.77
135.	6.34
136.	61.28
137.	62.43
138.	33.97
139.	24.97
140.	74.82
142.	43.97
143.	42.04
145.	39.25
146.	60.94
147.	193.59
148.	19.88
149.	46.45
150.	12.41
151.	30.66
152.	40.64
155.	248.01
156.	37.62
159.	63.51
160.	116.12
161.	105.34
162.	21.35
163.	71.66
164.	64.74
165.	109.33
167.	69.30
168.	63.93
169.	31.37
170.	56.73
171.	50.92
172.	8.30
173.	53.42
174.	34.88
175.	44.62
177.	65.57
178.	35.77
179.	136.12
182.	29.58
183.	113.10
184.	12.57
185.	19.70
186.	39.91
187.	21.66
188.	10.76
191.	81.54
192.	9.79
193.	11.64
195.	19.66
196.	35.72
197.	27.33
198.	5.61
199.	5.02
200.	26.07
201.	37.45
202.	53.00
203.	113.67
204.	246.21
205.	6.70
206.	68.12
207.	39.89
208.	25.08
209.	13.67
210.	2.18
211.	19.15
212.	41.22
213.	195.93
214.	4.85
215.	9.39
216.	20.75
217.	301.32
218.	183.83
219.	12.32
220.	32.62
221.	285.34
222.	10.78
223.	136.99
225.	12.73
226.	1.65
227.	85.95
229.	122.66
230.	212.24
231.	16.38
232.	51.46
233.	19.21
234.	55.91
235.	66.44
236.	87.11
237.	96.82
238.	8.35
239.	148.25
241.	23.32
242.	147.89
243.	64.01
244.	27.32
245.	71.11
246.	3.78
247.	101.74
248.	15.23
249.	45.35
250.	24.61
251.	162.95
252.	95.48
253.	40.38
254.	36.85
255.	79.84
256.	7.40
257.	21.89
259.	107.26
260.	19.00
262.	40.39
263.	34.57
266.	23.68
267.	51.82
268.	34.14
269.	26.78
270.	182.94
271.	13.21
272.	9.88
274.	46.28
275.	24.11
276.	302.17
277.	84.06
278.	19.45
279.	15.98
280.	84.36
281.	46.60
282.	185.02
283.	16.73
284.	43.45
285.	13.92
286.	4.32
287.	2.26
288.	25.31
289.	28.33
290.	61.99
291.	3.22
292.	286.60
293.	43.85
294.	21.04
295.	167.45
296.	170.26
297.	23.59
298.	32.80
299.	41.71
300.	164.57
301.	105.96
303.	16.80
305.	19.91
306.	2.50
307.	51.24
308.	38.50
309.	41.65
310.	19.60
311.	4.81
312.	12.72
316.	234.54
317.	34.42
318.	32.20
319.	17.59
320.	37.86
321.	75.10
322.	25.90
323.	47.06
324.	49.26
325.	88.31
326.	124.36
327.	15.80
328.	17.82
329.	11.62
330.	88.34
331.	6.66
332.	15.31
333.	115.31
334.	161.50
335.	25.63
336.	94.59
337.	1.19
338.	122.67
339.	41.56
340.	21.86
341.	52.02
342.	40.20
344.	20.36
345.	71.65
347.	95.35
349.	44.68
350.	77.56
351.	41.09
352.	20.71
353.	25.76
354.	31.25
355.	14.00
357.	24.28
358.	27.16
360.	14.75
361.	537.56
362.	24.13
363.	14.06
364.	118.19
365.	54.71
366.	13.55
367.	127.36
368.	13.46
369.	196.12
370.	60.36
371.	83.51
372.	15.93
373.	11.74
374.	26.77
375.	36.14
377.	31.91
378.	17.20
379.	50.11
381.	38.41
382.	8.42
383.	15.30
384.	17.79
385.	128.13
386.	19.00
388.	107.00
390.	52.64
392.	13.26
396.	39.92
400.	63.98
401.	7.21

З місячних вкладок нових родів обезп. $21,731.47

Разом від членів $35,798.91

З місячних вкладок від чл.	$35,798.91
Процент від моргечів	3,211.89
Процент від бондів	1,249.81
Процент від позичок нових родів	381.69
Рент від реальностей	375.00
Сплати моргечів	14,060.25
Сплати бондів	18,000.00
Заробок на бондах	245.90
Зворот позичок до фонду запомогового	85.00
Зворот позичок нових родів обезпечення	310.00
Сирітські части по бл. п.:	
в. 86 Сембрат Юрій	400.00
в. 179 Левицький Стефан	400.00
в. 254 Гривняк Михайло	100.00
Разом	$74,618.45

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

(Старі роди обезпечення)	
в. 1 Гамуляк Григорій	1,000.00
в. 239 Горбатий Михайло	1,500.00
в. 254 Гривняк Михайло	1,000.00
(Нові роди обезпечення)	
в. 28 Заходняк Іван	1,000.00
в. 45 Черевчук Марія	500.00
в. 86 Сембрат Юрій	1,000.00
в. 86 Винник Катерина	1,000.00
в. 165 Білас Іван	1,000.00
в. 179 Левицький Стефан	1,000.00
в. 213 Павлукович Василь	1,000.00
в. 241 Подорожний Михайло	1,000.00
в. 315 Яворський Теодор	300.00
в. 365 Цембринський Тимко	1,000.00
в. 295 Марич Катерина	50.00

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 14 Сломінський Франко	7.00
в. 177 Рекрут Ярослава	74.53
в. 237 Ворончак Яцко	60.00
в. 337 Данна Юлія	16.00
в. 337 Привара Марія	16.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 1 Капусцянський Петро	50.00
в. 2 Масиник Григорій	50.00
в. 4 Пупчик Микола	50.00
в. 12 Лучкович Дамян	50.00
в. 18 Смий Лукія	35.00
в. 38 Тенерович Іван	50.00
в. 39 Беднар Войтіх	50.00
в. 45 Василько Іван	50.00
в. 45 Юзвяк Юлія	25.00
в. 63 Силинчин Михайло	50.00
в. 78 Козій Василь	50.00
в. 90 Хомович Анна	25.00
в. 90 Лупацій Марія	35.00
в. 91 Любка Анна	50.00
в. 104 Рудик Антін	100.00
в. 106 Музика Максим	35.00
в. 147 Цепко Юрій	35.00
в. 164 Луців Олена	20.00
в. 179 Панчак Петро	13.00
в. 179 Білик Микола	100.00
в. 192 Канарек Катерина	35.00
в. 200 Харишин Параска	35.00
в. 201 Либа Василь	50.00
в. 202 Загаєвська Анна	35.00
в. 202 Кіцак Анна	25.00
в. 206 Пасічник Марія	35.00
в. 209 Мурдза Матвій	50.00
в. 209 Савчак Олекса	50.00
в. 218 Стецьків Марія	25.00
в. 269 Нарівний Теодор	25.00
в. 269 Швець Василь	25.00
в. 280 Цястон Іван	25.00
в. 284 Петришин Паранька	35.00
в. 287 Кіт Силвестра	50.00
в. 304 Котелець Іван	25.00
в. 311 Нагірний Михайло	50.00
в. 345 Грубрин Яків	50.00
в. 352 Стецій Андрій	35.00
в. 364 Лопушанський Іван	25.00
в. 383 Пухта Василь	50.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 197 (ст.) Мікла Мартин	157.00
в. 320 Сорочак Юстина	908.75
в. 332 Смоляр Серафин	77.81

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,500.00
Кошта засідання гол. уряду	2,197.60
Платня головного уряду	683.00
Прибори для відділів і чл.	882.47
Стейти за лайсенси	192.00
Офісові прилади на організаційні акта	108.25
Місцеві лікарі за оглядання членів	104.25
Головний лікар	37.50
Помічні сили	242.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	89.60
Печатка для відділу і гол. канц.	9.80
Податок за воду	5.04
Кошта провірки реальностей і моргечів	15.00
Кошта правні	10.00
Податок від реальности і асекурація	74.90
Інвестиції готівки в бондах	15,050.00
Позички для членів на нові роди обезпечення	4,337.00
Разом	$42,863.50

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем січня 1934 остала	$325,097.20
Прихід за лютий	74,618.45
Разом	$399,715.65
Розхід за лютий	42,863.50
Готівка з кінцем лютого 1934. остає	$356,852.15

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 356,852.15
Моргечі	1,657,279.52
Бонди	704,759.00
Реальність	268,202.70
Позички	196,947.00
Разом	$3,184,040.37

Стан довжний:

Фонд посмертний старих родів обезпечення	$1,151,190.83
Фонд посмертний нових родів обезпечення	1,129,114.05
Фонд резервовий старих родів обезпечення	438,724.84
Фонд резервово-адміністраційний нових родів обезпеч. (contingets)	117,971.25
Фонд запомоговий	71,225.82
Фонд адміністраційний	61,078.50
Фонд народний	3,717.01
Фонд конвенційний	6,066.85
Фонд сирітський	204,040.37
Разом	$3,184,040.37

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Зорганізували Укр. Червоний Хрест.

Від хвилі заснування Червоного Хреста О.Д.В.У. в Ню Йорку, в нашому місті місцеве жіноцтво задумало зорганізувати в себе Червоний Хрест, щоб наше жіноцтво, а головно молодь, могло зорганізовано й солідно працювати для українського націоналізму й визволення нашої Батьківщини з неволі. Думку цю переведено в діло. Дня 25. лютого 1934 року, пополудні, відбулися основні збори в Укр. Нар. Домі, при Фліт вулиці. Збори відкрила пані М. Трусевич короткою промовою. Пані Середа, голова Червоного Хреста з Ню Йорку, пояснила ціль Червоного Хреста в міжнародним значінню, згадала що Ч. Х. є так якби частиною армії, котра поза фронтом сповняє свою роботу, однак не лише підчас війни, але й по війні.

Заст. голови О.Д.В.У., п. М. Новак, коротко, але річево виказав потребу такої жіночої організації в рядах українських націоналістів в Америці. По довшій дискусії вписалися 28 членицьі і вибрано заряд відділу. До заряду ввійшли: Марія Трусевич, голова; Анна Коблан, заст. голови; Софія Микитка, секретар рек., Меланія Чура, секр. фін.; Михайлина Дячик, касієр.

Гром. М. Новак побажав успіху новому відділови і предложив плян праці, який затверджено. Раз на місяць відділ має відбувати свої сходини, мають влаштовувати ріжні культурно-освітні та інші підприємства, як також обовязково передплачувати і читати національну пресу. Відділ Укр. Чер. Хреста О.Д.В.У. в Джерзи Сіти зобовязується вдержувати якнайточніші звязки з місцевим громадянством і спільно працювати з ним для добра української нації й відродження української держави.

А. Щ.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за лютий 1934 року

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	18.00
2.	16.65
3.	5.65
4.	1.58
5.	5.40
6.	1.15
7.	17.35
8.	16.65
9.	15.15
10.	2.92
11.	4.75
12.	2.05
13.	6.55
15.	45
16.	6.75
18.	4.27
20.	7.45
21.	11.03
22.	10.35
23.	1.13
24.	11.93
25.	2.25
26.	4.50
27.	1.35
28.	14.65
29.	14.65
30.	8.10
31.	9.75
33.	9.00
35.	2.05
36.	1.80
38.	7.45
39.	9.23
40.	2.03
42.	8.78
43.	3.15
44.	12.17
45.	13.27
46.	68
47.	1.15
48.	3.15
50.	14.95
51.	68
52.	70
53.	3.60
54.	2.50
55.	5.20
56.	15.30
57.	9.00
58.	9.25
59.	10.80
60.	2.70
61.	2.70
62.	11.50
63.	15.53
64.	8.10
65.	22.75
66.	90
67.	9.90
68.	1.35
69.	2.93
70.	8.55
72.	6.55
73.	5.63
74.	40
75.	9.22
76.	23.17
77.	5.62
78.	4.05
80.	4.30
81.	6.75
82.	6.75
83.	12.60
85.	12.40
86.	7.65
87.	11.70
89.	2.95
90.	19.35
91.	26.80
92.	90
93.	2.05
94.	13.72
95.	5.20
96.	12.60
97.	14.20
98.	3.40
99.	21.40
100.	3.15
102.	26.55
103.	6.55
104.	9.90
105.	12.60
106.	5.18
107.	1.65
108.	6.75
109.	7.88
112.	9.90
113.	68
114.	8.10
115.	90
116.	6.75
117.	1.60
118.	1.50
120.	13.95
121.	10.13
122.	25
123.	6.75
124.	9.90
126.	2.48
127.	8.80
129.	1.80
130.	12.60
131.	25
132.	8.35
133.	2.48
135.	5.40
136.	18.28
137.	15.08
139.	3.15
140.	8.85
142.	15.30
143.	3.85
145.	2.95
146.	6.53
147.	33.30
148.	2.93
149.	3.15
150.	12.40
151.	16.20
152.	17.55
155.	30.40
156.	11.50
159.	6.75
160.	5.85
161.	11.05
162.	1.60
163.	5.40
164.	9.85
165.	5.40
167.	4.50
168.	11.95
169.	90
170.	11.70
171.	45
172.	2.25
173.	5.75
174.	3.40
175.	5.62
177.	3.15
178.	2.70
179.	17.33
181.	3.85
182.	6.30
183.	5.40
185.	7.90
186.	1.60
187.	45
188.	3.85
189.	1.35
191.	6.55
192.	8.55
193.	4.95
196.	3.50
197.	70
198.	2.00
200.	9.25
201.	4.75
203.	4.50
204.	14.63
205.	5.40
206.	33.30
207.	3.38
208.	1.60
209.	4.75
210.	90
211.	6.65
212.	2.70
213.	23.85
214.	2.05
217.	22.08
218.	13.05
219.	5.85
220.	13.50
221.	23.40
223.	23.20
225.	3.40
226.	1.35
227.	5.85
229.	14.85
230.	15.52
231.	8.35
232.	5.65
233.	68
234.	22.75
235.	8.10
236.	7.20
237.	12.83
238.	7.20
239.	19.80
241.	2.03
242.	13.30
243.	11.03
244.	3.00
245.	9.45
246.	4.50
247.	20.70
248.	5.40
250.	67
251.	6.75
252.	5.25
253.	5.20
254.	4.05
255.	7.65
256.	3.60
257.	1.35
259.	13.15
260.	3.60
261.	1.50
262.	2.70
263.	2.03
265.	2.70
266.	4.73
267.	2.95
268.	5.18
269.	3.60
270.	16.05
271.	4.30
273.	5.40
274.	5.85
275.	6.10
276.	36.70
277.	4.73
278.	7.05
280.	6.15
281.	3.60
282.	15.30
283.	2.50
284.	70
286.	4.05
288.	17.55
289.	2.70
290.	3.60
292.	27.65
293.	1.58
294.	3.60
295.	21.60
296.	10.80
297.	3.60
298.	7.45
299.	2.48
300.	9.20
301.	6.55
303.	1.15
305.	5.00
306.	2.25
307.	2.05
308.	4.75
309.	2.50
310.	2.93
312.	6.30
316.	14.85
317.	7.00
318.	10.12
319.	2.25
320.	6.10
321.	8.10
322.	1.40
323.	8.80
324.	6.30
326.	11.03
327.	3.85
328.	3.75
338.	6.80
331.	6.08
332.	7.43
333.	4.05
334.	12.30
335.	3.15
336.	17.10
387.	90
338.	14.20
339.	6.98
340.	2.05
341.	1.35
342.	22.28
344.	2.48
345.	5.40
347.	5.65
349.	7.00
350.	1.60
351.	1.60
352.	4.30
354.	1.57
355.	3.60
357.	3.15
358.	2.05
361.	29.70
362.	6.30
363.	13.05
364.	16.90
365.	9.45
366.	1.60
367.	12.00
368.	18.23
370.	7.95
371.	9.00
373.	2.93
374.	4.28
375.	3.67
377.	1.60
378.	1.80
379.	7.90
381.	1.80
383.	12.83
384.	11.93
385.	9.90
386.	1.60
388.	16.00
390.	5.20
392.	1.60
396.	10.80
400.	10.15
401.	2.70

З місячних вкладок $2,481.17

З місячних вкладок від чл.	$ 2,481.17
Процент від моргечів	542.38
Сплати моргечів	185.00
Процент від бондів	20.70
Сплати бондів	10,000.00
Заробок на бондах	136.60
Разом	$13,365.85

РОЗХІД:

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Український Тижневик	$400.00
Прибори для відділів і членів	100.00
Платня помічних сил	208.00
Видатки почтові	25.00
Разом	$733.00

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем січня 1934. остала	$68,292.19
Прихід за лютий	13,365.85
Разом	$81,658.04
Розхід за лютий	733.00
Готівка з кінцем лютого 1934. остала	$80,925.04

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 80,925.04
Моргечі	173,518.75
Бонди	77,780.00
Реальність	5,900.00
Разом	$338,123.79

Стан довжний:

Фонд посмертний	$241,602.44
Фонд адміністраційний	96,521.35
Разом	$338,123.79

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДЖІНЕТ, ПА.

На інвалідів.

Наша парохія відсвяткувала Листопадове Свято, на котре прибуло багато людей з околичних місцевостей. Реферат виголосив місцевий парох о. Л. Качор. Хор церковний і хор шкільних дітей відспівали гарно кілька пісень. Присутні нагородили обидва хори грімкими оплесками.

Зі збірки підчас панахиди в укр. прав. церкві і з концерту прийшло $13, а Горожанський Клюб дав $5. Разом зібрано $18 і вислано на інвалідів через Обєднання.

Гість,

—o—

СИРАКЮЗ, Н. Й.

На інвалідів.

Жіноча укр. кат. громада, недавно заснована при Українськім Народнім Домі, дала з каси на інвалідів $2.

Сума ця дуже маленька, але щира. Вислано її на призначену ціль через Обєднання.

А. Костів, касієрка.

—o—

АЛЕНТАВН, ПА.

На визвольну боротьбу.

Переслано через Обєднання $20 на боєву акцію. З них $10 від ОДВУ, відділ 23, Алентавн, Па., а $10 від Сююза Українок відділ 40, Алентавн, Па.

Д. Стецик.

— А чи ваш чоловік був приготовився на смерть?

— Так, він обезпечився був у трох асекураційних товариствах.

—o—

Товариство охорони звірят.

— Як то, пане Швачук, ви член товариства охорони звірт і йдете на лови?

— Чомуж би ні? Гадаєте, що я щось вцілю?

Radio

КЛІВЛЕНД, О.

В суботу, дня 24 березня, буде влаштована в радіо-стації W.J.A.Y. спеціяльна програма, присвячена памяти Шевченка, зприводу Шевченківського Свята, яке відбудеться в неділю. Початок радіової програми година 1:15 пополудні.

ЗМІЦНІТЬ НЕРВИ И ПОМОЖІТЬ ІМ ДО НОВОГО ЗДОРОВЛЯ

НУГА-ТОН зміцнює нерви, поліпшує апетит, побуджує нормальне функціонування органів травлення, запевняє спокійний сон і поправляє загальне здоровля.

НУГА-ТОН уживається вже 45 літ, а в тім то часі він показав себе великим добром для немічних і слабовитих мужчин і женщин. Не занедбайте спробувати НУГА-ТОН. Його продають у всіх аптиках. Уважайте, щоби ви дістали правдивий НУГА-ТОН, бо жадна інша медицина не принесе таких добрих результатів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА Пр. Діви Марії в Форд Сіти, Па., пошукує **ДЯКОУЧИТЕЛЯ.** Платня після умови. Голоситися листовно до: 67-3
WASYL CHIMKA,
627 — 5th Ave., Ford City, Pa.

45 АКРІВ ЗЕМЛІ
близько Сомервіл, Н. Дж., без будинків, можна набути по ціні $125.00 за акер, від властителя. Голоситись по ближчі інформації: 67-8
S. J. c/o SVOBODA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ, роговий дім, 4-фамілійний, гарадж на дві кари, в добрій дільниці. Цей бизнес є на тім місци вже 12 літ. Голоситися до: 66-70
W. URBONSKI,
311 Baldwin Ave., Jersey City, N. J.
Телефон: Bayonne 3-3868.

ДАРОМ ВИШЛЕМО кождому зразок (sample) Карпатського Чаю з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, кишок, печінки і нирок. Пришліть свій і Ваших знакомих адрес до: 207-
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th Street, New York, N. Y.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК Фарба в порошку, зі старого краю.
Вісім (8) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок $1.00. Віск пчільний і Кістка до писання 25 ц. Бразилія (тріски) червоні або чорні 25 ц. пачка. Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 4-
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ЗВІДОМЛЯЄМО НАШИХ ШАНОВНИХ ПОКУПЦІВ
що ми тепер даємо повну радіову обслугу; направляємо радія, випробовуємо радіові лямпи і продаємо ЛИШЕ першорядні по якости радія.
Запамятайте собі нашу нову адресу: 46-
RUSALKA MUSIC & BOOK CO.,
11 Charlton St., Newark, N. J.
Увага: Лямпи випробовуємо даром.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урядові години:
Від 1-3 пополудні і від 6-8 ввечір. В неділі після умови. 236
29 Morton Street, Newark, N. J.
Телефон: Market 3-4818

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Tel: Orchard 4-2568

НАЙБІЛЬША КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ „СВОБОДА"
УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗА
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Вартість Книгарні $18,612.75.